

**ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ**
Науково-технічна бібліотека

Серія « Незаслужено забуті книги »

*Є книги, незаслужено забуті;
нема жодної, яку б незаслужено пам'ятали...
(Вістей Х'ю Оден)*

***Геофізичні методи
дослідження свердловин. Каротаж***

Випуск 2

Каталог книжково-інформаційної виставки

**Івано-Франківськ
2014**

ББК 91.9 : 550.832

Г 36

У к л а д а ч: Степашкіна Т. В.

Відповідальна за випуск: **Пилип Я. А.**

Комп'ютерна верстка: **Кобітович Ю. В.**

Геофізичні методи дослідження свердловин. Каротаж: кат. книжк.-інформ. виставки. Вип. 2 / уклад. Т. В. Степашкіна ; Науково-технічна бібліотека ІФНТУНГ. – Івано-Франківськ, 2014. – 10 с.

Другий випуск серії «Незаслужено забуті книги» присвячений темі геофізичних досліджень свердловин.

В каталог включена наукова, навчальна та довідкова література 70-90-х років.

Каталог буде корисний для викладачів та студентів геофізичних і геологічних спеціальностей, а також може бути корисним аспірантам і молодим фахівцям.

Науково-технічна бібліотека
ІФНТУНГ, 2014

П Е Р Е Д М О В А

Геофізичні методи дослідження свердловин – один із розділів прикладної геофізики. Вони застосовуються для розв'язку геологічних і технічних задач, які пов'язані з пошуками, розвідкою та розробкою родовищ корисних копалин.

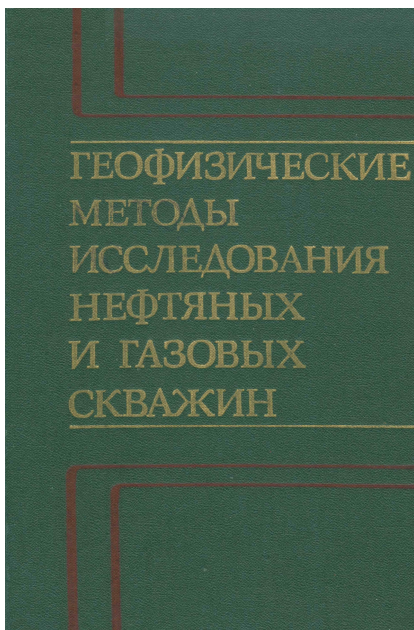
Першими геофізичними дослідженнями в свердловинах були геотермічні вимірювання, які проведені в 1906-1913 рр. Д. В. Голубятніковим на нафтових родовищах Баку.

У подальшому деякими вченими, зокрема В. А. Шпаком, Г. В. Горшковим, А. М. Курбатовим, В. А. Соколовим, було розроблено і інші методи геофізичних досліджень.

Велику роль у розвитку методики інтерпретації даних каротажу відіграв В. Н. Дахнов.

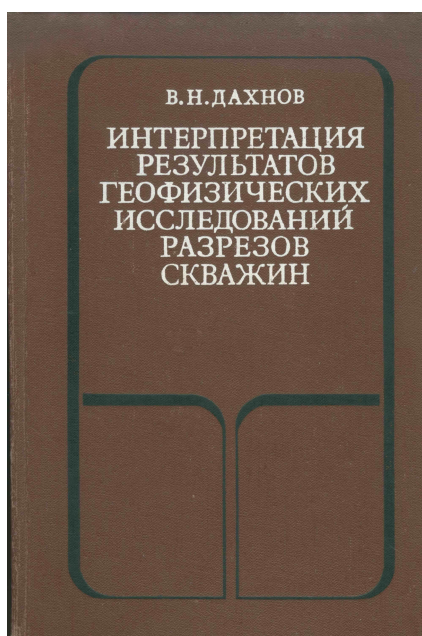
Сучасний розвиток нафтогазової промисловості України обумовлює необхідність широкого впровадження нових технологій розробки та інтенсифікації видобутку нафти і газу.

При розв'язанні проблем контролю за розробкою нафтогазових родовищ головне значення мають геофізичні методи дослідження свердловин, які дозволяють вивчати особливості заводнення колекторів, визначати початкове положення розподілу нафти і води в продуктивних покладах, фільтраційно-ємнісні властивості порід, залишкову нафтонасиченість у заводнених колекторах, коефіцієнти витиснення нафти, охоплення пластів заводненням, нафтовіддачі в межах обводненого покладу.

Геофизические методы исследования нефтяных и газовых скважин : учеб. для техникумов / Л. И. Померанц, М. Т. Бондаренко, Ю. А. Гулин и др. – М. : Недра, 1981. – 376 с.

Викладено фізичні основи електричного, діелектричного, радіоактивного, акустичного, ядерно-магнітного, газового каротажу, методи контролю за роботою нафтових і газових свердловин, за їх технічним станом, методика і техніка проведення робіт, інтерпретація (в т.ч. з допомогою ЕВМ) отриманих матеріалів. Розглянуто методи при дослідженні теригенних і карбонатних розрізів, використання промислово-геофізичних даних для підрахунку запасів нафти і газу.

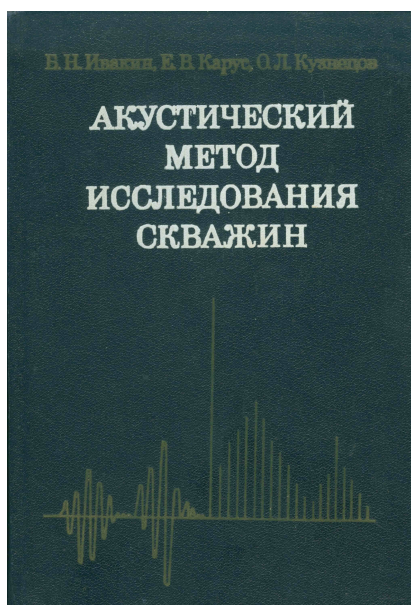
Дахнов В. Н. Интерпретация результатов геофизических исследований разрезов скважин : учеб. для вузов / В. Н. Дахнов. – 2-е изд., перераб. – М. : Недра, 1982. – 448 с.

Викладено загальні принципи та наукові основи інтерпретації результатів промислових геофізичних досліджень, що проводяться для вивчення літології порід, виділення колекторів та оцінки їх властивостей, виявлення та визначення вмісту в пластах нафти, газу та інших корисних копалин.

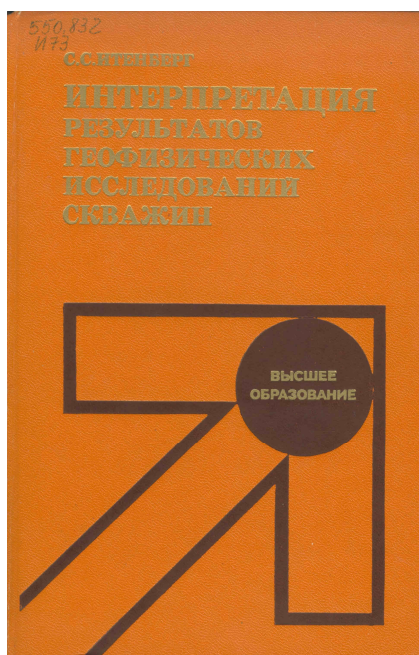
Дьяконов Д. И. Общий курс геофизических исследований скважин / Д. И. Дьяконов, Б. И. Леонтьев, Г. С. Кузнецов. – М. : Недра, 1977. – 432 с.

Викладено фізичні основи геофізичних методів дослідження розрізів свердловин при пошуках, розвідки та розробці родовищ нафти, газу, вугілля, руд і нерудної мінеральної сировини, розглянуті принципи виміру в гірських породах електричного, магнітного, радіоактивного, акустичного, термічного і геохімічного полів в свердловинних умовах, дано опис сучасної апаратури і устаткування, викладені найпростіші прийоми інтерпретації результатів досліджень. Окремі розділи підручника присвячені геофізичним методам вивчення технічного стану свердловин і контролю за розробкою родовищ нафти і газу.

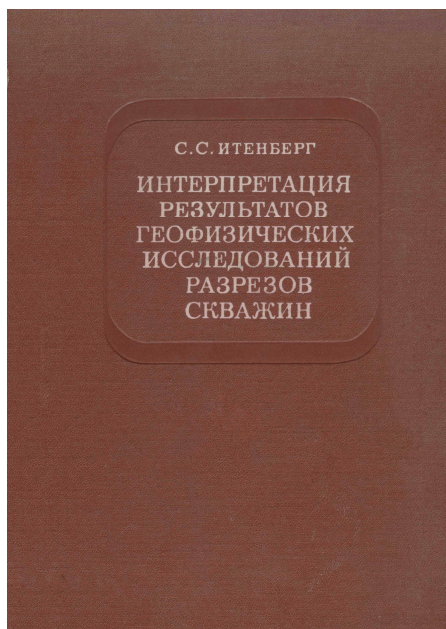
Ивакин Б. Н. Акустический метод исследования скважин / Б. Н. Ивакин, Е. В. Карус, О. Л. Кузнецов. – М. : Недра, 1978. – 320 с.

Викладено фізичні основи, методика і техніка акустичних досліджень свердловин. Описано закономірності поширення пружних хвиль в рідинах, газах, а також гірських породах, насичених флюїдами. Розглянуто застосування свердловинної геоакустики при пошуках, розвідці та контролі за розробкою родовищ нафти, газу та твердих корисних копалин.

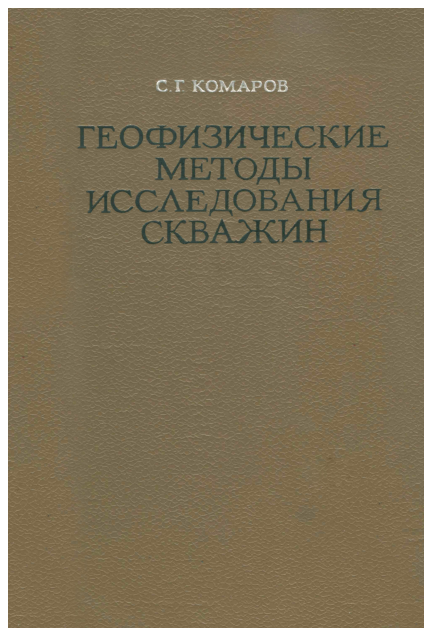
Итенберг С. С. Интерпретация результатов геофизических исследований скважин: учеб. пособие для вузов/ С. С. Итенберг. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Недра, 1987. – 375 с.

Викладено основи промислово-геофізичних досліджень свердловин і методика обробки та інтерпретації даних каротажу для вивчення літології, стратиграфії, умов накопичення опадів, виділення в розрізі колекторів, визначення їх пористості, нафтогазонасиченості, ефективної потужності. Розглянуто основні прийоми обробки та інтерпретації промислово-геофізичних даних на електронних обчислювальних машинах.

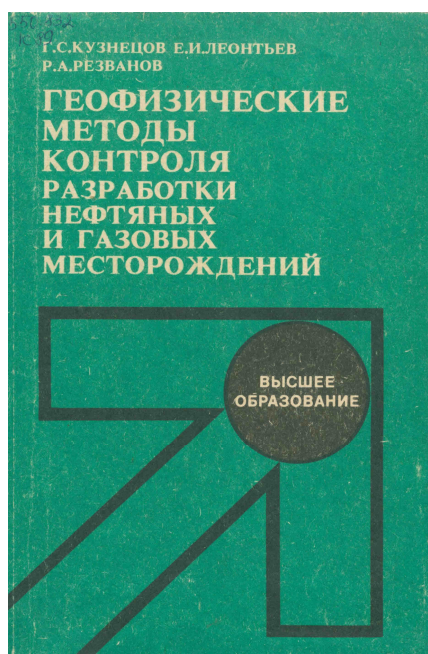
Итенберг С. С. Интерпретация результатов геофизических исследований разрезов скважин / С. С. Итенберг. – М. : Недра, 1972. – 312 с.

Викладено загальні принципи і наукові основи інтерпретації каротажних даних, отриманих різними геофізичними методами; викладена методика інтерпретації даних каротажу для вирішення задач загальногеологічних, пов'язаних з вивченням літології, стратиграфії, тектоніки; розглянуто застосування даних каротажу для вирішення задач нафтогазопромислової геології, пов'язаних з виділенням в розрізі колекторів і продуктивних горизонтів, визначенням їх пористості, нафтогазонасиченості і ефективної потужності. Значне місце в книзі відведено питанням обробки та інтерпретації геофізичних даних на обчислювальних машинах.

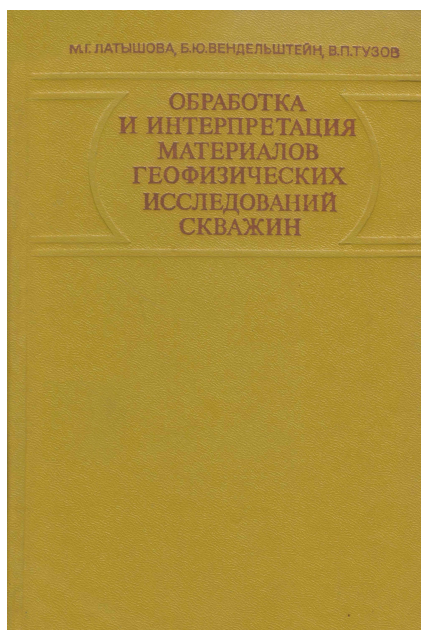
Комаров С. Г. Геофизические методы исследования скважин / С.Г. Комаров. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Недра, 1973. - 368 с.

Викладено з урахуванням останніх досягнень геофізичні методи дослідження свердловин на нафтових і газових родовищах і родовищах інших корисних копалин. Викладено фізичні основи різних видів каротажу - електричного, радіоактивного, газового, акустичного, магнітного та ін. Розглянуті геофізичні методи контролю за роботою експлуатаційних свердловин на нафтових і газових родовищах, а також за їх технічним станом. Коротко викладені основи техніки і методики проведення геофізичних робіт на бурових. Описані методика обробки геофізичних даних, їх геологічна інтерпретація, застосування даних каротажу для вирішення різних геологорозвідувальних завдань.

Кузнецов Г. С. Геофизические методы контроля разработки нефтяных и газовых месторождений: учеб. пособие для вузов / Г. С. Кузнецов, Е. И. Леонтьев, Р. А. Резванов. – М.: Недра, 1991. – 223 с.

Викладено петрофізичні основи інтерпретації даних геофізичних методів контролю розробки нафтових та газових родовищ (контроль за переміщенням контактів вода - нафта, газ - нафта, газ - вода). Описані способи виділення продуктивних пластів, обводнених прісними водами, визначення коефіцієнтів поточної та залишкової нафто- і газонасиченості, нафтовіддачі. Розглянуто методи вивчення експлуатаційних характеристик пласта, оцінки технічного стану свердловин.

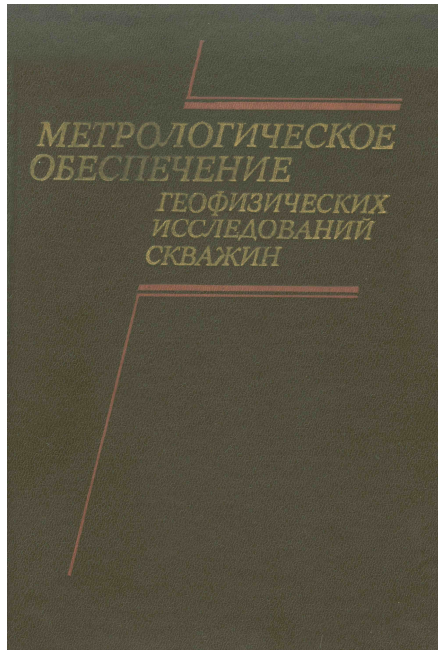
Латышова М. Г. Обработка и интерпретация материалов геофизических исследований скважин / М. Г. Латышова, Б. Ю. Вендельштейн, В. П. Тузов. – М. : Недра, 1975. – 272 с.

Викладено основні прийоми обробки і інтерпретації результатів сучасного комплексу геофізичних досліджень свердловин на родовищах нафти і газу. Розглянуто фізичні основи та способи геофізичної інтерпретації діаграм методів електричних, магнітних, ядерних, акустичних, термічних, геохімічних, деяких методів контролю за технічним станом свердловини. Значну увагу приділено комплексній геологічній інтерпретації результатів геофізичних досліджень свердловин, застосуванню геофізичних матеріалів для оцінки параметрів, які використовуються при підрахунку запасів різних корисних копалин. Охарактеризовано сучасний стан машинної інтерпретації діаграм геофізичних методів стосовно до нафтової і газової промисловості.

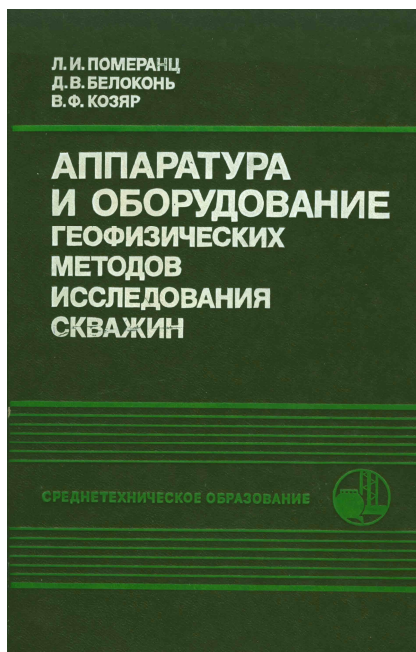
Мейер В. А. Геофизические исследования скважин: учеб. пособие / В. А. Мейер. – Л. : Ленингр. ун-т, 1981. – 464 с.

Викладено досвід розробки та застосування геофізичних досліджень свердловин на родовищах нафти і газу та твердих корисних копалин. Поряд з описом електричних методів дано системний виклад досягнень в області магнітного та радіоактивного каротажу. Наведено характеристики основних типів автоматичних каротажних станцій. Розглянуто комплексну інтерпретацію і використання даних каротажу в нафтовій, рудній, вугільній геології, а також в гірничодобувній промисловості.

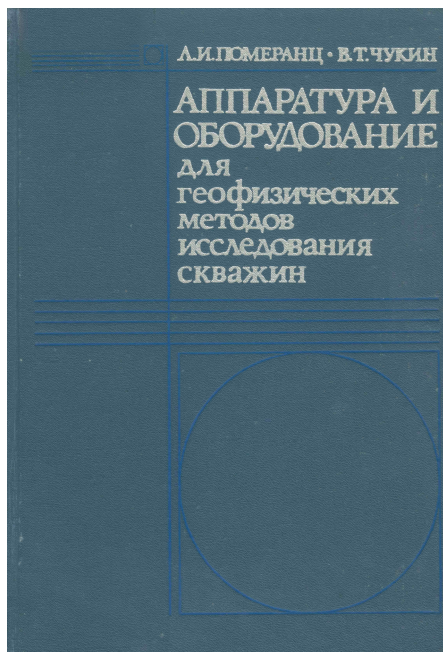
Метрологическое обеспечение геофизических исследований скважин/ А. М. Блюменцев, Г. А. Калистратов, В. М. Лобанков, В. П. Цирульников. – М. : Недра, 1991. – 266 с.

Викладено технічні засоби для геофізичних досліджень свердловин (ГДС), способи і прийоми градування, перевірки, стан і перспективи розвитку метрологічного забезпечення різних видів ГДС, які використовуються при вивченні буріння нафтогазових, рудних і вугільних свердловин. Наведено організаційну структуру метрологічної служби геофізичних підприємств, характеристики її типових ланок, вимоги до системи оцінки якості апаратури і результатів вимірів.

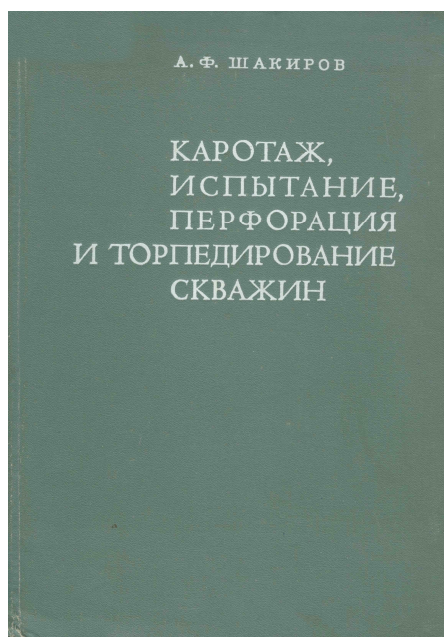
Померанц Л. И. Аппаратура и оборудование геофизических методов исследования скважин: учеб.ик для техникумов / Л. И. Померанц, Д. В. Белоконь, В. Ф. Козяр. – М. : Недра, 1985. – 271 с.

Викладено фізичні основи, принципи дії, функціональні схеми і конструкції вимірювальних, обробних і реєструючих пристроїв автоматичних каротажних і газокаротажних станцій, методика проведення вимірювань. Описані міні-ЕОМ комп'ютиризованих автоматичних каротажних і газокаротажних станцій, експедиційних обчислювальних каротажних міні-центрів, комплексні системи дослідження свердловин в процесі буріння.

Померанц Л. И., Чукин В. Т. Аппаратура и оборудование для геофизических методов исследования скважин / Л. И. Померанц, В. Т. Чукин. – М. : Недра, 1978. – 293 с.

Викладено опис апаратури та обладнання для геофізичних досліджень та деяких інших операцій в свердловинах, що проводяться за допомогою приладів на кабелі (випробування пластів та ін.). Розглянуто фізичні основи, принципи дії, схеми і конструкції вимірювальних пристроїв і реєстраційних приладів автоматичних каротажних і газокаротажних станцій, свердловинних приладів для різних методів досліджень, а також коротко викладена методика проведення вимірювань.

Шакиров А. Ф. Каротаж, испытание, перфорация и торпедирование скважин /А. Ф. Шакиров. – М.: Недра, 1972. – 208 с.

Викладено основні відомості про геофізичні методи дослідження свердловин, які буряться і є діючими. Книга містить відомості про підготовку свердловин до геофізичних робіт, про можливості, обмеження та ефективності методів в деяких конкретних геологічних і свердловинних умовах. Розглянуто будову, принцип роботи геофізичної апаратури і устаткування, питання технічного облаштування геофізичних підприємств. Дано відомості про планування, фінансування промислово-геофізичних робіт, принципи аналізу техніко-економічної і геологічної ефективності геофізичних робіт у нафтових і газових свердловинах.